

A fentebb említett témákhoz kapcsolódóan megnövekedett érdeklődés nem véletlen: a köztér a társadalmi élet, a találkozások, a szabadidő eltöltésének fontos színtere, ahol különböző érdekek, szemléletmódok, (szub)kultúrák jelennek meg. Emellett a fogyasztás színterei is, amihez kapcsolódóan rendkívül erőteljesen jelenhetnek meg a befektetői érdekek, befolyásolva a köztérek formálását, használatát. Az eladható, „fogyasztható” terek szerepe egyre nő napjaink városaiban, hiszen ezek javítják a versenyképességet, vonzóbbá teszik a városokat a turisták vagy betelepülők számára. Emiatt a társadalomföldrajz, a városfejlesztés számára kiemelkedően fontos a köztérek, és a hozzájuk kapcsolódó térbeli folyamatok vizsgálata. Az előadás e folyamatokról, konfliktusokról ad áttekintést, hazai és nemzetközi példákkal illusztrálva azokat.

CSIFÓ TAMÁS

Magyar királynék 1172-1204 között. III. Béla és Imre házasságpolitikája

Az Árpád-dinasztia királyi hatalma III. Béla és Imre magyar királyok idején érte el tetőpontját, és az Árpád-kori Magyar Királyság nemzetközi hírneve, tekintélye is ekkor volt a legnagyobb. Előadásomban azt a kérdést szeretném megvizsgálni, miként segítették e korszak magyar királynéi – Châtillon Ágnes-Anna, Capet Margit és Aragóniai Konstancia – az ország felemelkedését. Elemzésemben szeretnék kitérni a házasságok megkötésében szerepet játszó királyi motivációkra, a házasságkötések körülményeire, a királynék bel- és külpolitikai, valamint kulturális befolyására, az ország társadalmi, gazdasági viszonyainak alakulására gyakorolt hatására. Röviden kitérnék az országban ekkoriban kialakuló lovagi kultúra és a királynék közötti viszonyra is.

CSIKÓS NÁNDOR

A felszínborítás és a tájmintázat, valamint a mezei pacsirta (*Alauda arvensis*) denzitás és frekvencia viszonyai közti kapcsolat statisztikai vizsgálata

A Magyar Madártani Egyesület (MME) adatai szerint egyes madárfajok egyedszáma drámaian csökkent hazánkban. E folyamat tájökológiai háttere még nem tisztázott, ezért is szükséges e fajok állománytrendjeinek vizsgálata, illetve élőhely preferenciájuk elemzése. A mezei pacsirta a mezőgazdasági területek avifaunájának karakterfaja, ezért előfordulási adatai indikátorként is használhatók.

Kutatásom célja a mezei pacsirta előfordulás csökkenését meghatározó tájökológiai tényezők azonosítása. Vizsgálataim során az előfordulási adatok és a felszínborítás, valamint az előfordulási adatok és a tájmintázat közti kapcsolatot elemeztem statisztikai módszerekkel. Vizsgáltam, hogy melyek azok a felszínborítás típusok, melyek kedvezőek a pacsirta számára és melyek csökkentik e faj előfordulás gyakoriságát.

A MME Monitoring Programjának mezei pacsirta előfordulás adatait használtam fel kutatásomhoz, amelyet országosan 2,5 x 2,5 kilométeres UTM rácshálóban mértek fel 1999-2013 között. Emellett a Corine Land Cover felszínborítási térkép 2000, 2006 és 2012 1:100000 méretarányú állományával dolgoztam. ArcGis, ArcGis Vlate és SPSS programok segítségével kiszámoltam az összes felszínborítás típus területét, és a folt és osztály szintű tájmetriai mutatók területtel súlyozott átlagait kvadrátonként. A kutatási eredményeim szerint a szántóföldeket a gyepeket, és a réteket kedveli a leginkább, míg a nem-összefüggő települések területét, a városi zöldterületeket, a komplex művelési szerkezetű területeket, a lomblevelű erdők és a vízfelületek területét nem kedveli ez a faj. A tájmetriai mutatók közül a felszínborítás foltok átlagos mérete (AWMPS) mutatott a legerősebb korrelációt a pacsirta előfordulási adataival. A statisztikai kapcsolat erőssége középértékűként eltér egymástól. Eredményeim, és a felszínborítás és a tájmintázat változásai alapján elkészítettem a mezei pacsirta 2000-2012 időszak között becsült országos élőhely változás térképét.